

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Zitting van 9 april 2019
Beheer en Realisatie - Openbare
Ruimte

**11 2019_B&W_00164 Informatienota concept plan van aanpak
bespeelbaarheid sportvelden - informeren**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder;
de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl; mevrouw J. Groot de, Secretaris

Informatienota

Inleiding

Op 5 maart jl hebben wij u met een informatienota geïnformeerd over de stand van zaken van het plan van aanpak bespeelbaarheid sportvelden.

Om te komen tot het concept plan van aanpak zijn drie onderdelen samengevoegd, die samen van invloed zijn op de bespeelbaarheid van de sportvelden in Steenwijkerland op de lange termijn:

1. Meerjarenprogramma onderhoud sportvelden
2. Vervangingsinvesteringen sportvelden
3. Uitkomsten van de inventarisatie naar aanleiding van de motie, in overleg met verenigingen, met maatregelen voor het verder optimaliseren van de bespeelbaarheid van sportvelden.

In de informatienota van 5 maart hebben we al aangegeven dat we, om recht te doen aan uw verzoek (motie voorstelnummer 2018-RAAD-00052) en de inbreng van de diverse verenigingen, alle scenario's laten zien die zijn ingebracht.

Kernboodschap

Het concept plan van aanpak is nu gereed en sturen we ter informatie aan u toe. Het is opgebouwd in drie niveaus: basis, basis+ en hoog. Bij de verschillende maatregelen hebben we de financiële consequenties in beeld gebracht, zowel voor de korte als voor de lange termijn. Het concept plan van aanpak leidt tot een aantal claims die in de brede afweging binnen de Perspectiefnota 2020 worden meegenomen. Over de Perspectiefnota vindt overleg plaats met uw raad op 9 juli 2019.

Met het toesturen van dit concept plan van aanpak gaan we er vanuit hiermee de door u ingediende motie te hebben afgehandeld.

Consequenties voor de gemeente

Voor de financiële consequenties van de verschillende geschetste niveaus met maatregelen verwijzen we naar hoofdstuk 5 in het concept plan van aanpak bespeelbaarheid sportvelden: het financieel overzicht.

Communicatie

Het concept plan van aanpak lichten we inhoudelijk toe tijdens de met u geplande werkvergadering op 28 mei 2019. Daarnaast informeren we de verenigingen waarmee we gesproken hebben actief over het concept plan van aanpak en het verdere proces.

Vervolg

Het concept plan van aanpak leidt tot een aantal claims die in de brede integrale afweging binnen de Perspectiefnota 2020 worden meegenomen. De Perspectiefnota wordt behandeld in uw vergadering van 9 juli 2019. De eventuele keuzes die gemaakt worden binnen de Perspectiefnota zijn uiteindelijk bepalend voor het definitieve plan van aanpak. Daarom wordt het definitieve plan van aanpak pas na besluitvorming over de Perspectiefnota 2020 voor besluitvorming aan u voorgelegd.

Besluit

Beslispunt 1

Het college besluit de informatienota vast te stellen en inclusief het concept plan van aanpak aan de gemeenteraad te verzenden.

Bijlagen

1. Concept plan van aanpak bespeelbaarheid sportvelden Steenwijkerland.pdf

Concept plan van aanpak bespeelbaarheid sportvelden

Onderbouwing claims onderhoud sportvelden

Bestaande uit

- Budget regulier beheer en onderhoud
- Budget vervangingsinvesteringen kunstgras
- Motie bespeelbaarheid van de velden

1. Inleiding

Sport kenmerkt zich door emotie, dat maakt het spelletje zo mooi, maar soms ook lastig. Wanneer je vanuit emotie reageert denk je niet altijd aan de consequenties op de lange termijn. Kijken naar investeringen, in dit geval in sportvoorzieningen, vraagt om afwegingen voor de lange termijn. Wat betekenen deze investeringen financieel, en wat verwachten we aan veranderingen bijvoorbeeld, door ontgroening, krimp en veranderende sportbehoeften. Tegelijkertijd willen we nu gebruik maken van voorzieningen en dat het beheer van daarvan optimaal is. Soms leveren de afwegingen voor de korte - en lange termijn een spanningsveld op en moeten daar keuzes in gemaakt worden.

Plan van aanpak bespeelbaarheid velden

Tijdens de begrotingsvergadering van 13 november 2018 heeft de gemeenteraad het college opgeroepen een plan van aanpak op te stellen voor de velden die aanpassingen vragen met het oog op de bespeelbaarheid van de velden het hele jaar door. Dit met het oog op de klimatologische omstandigheden (motie Bespeelbaarheid sportvelden in Steenwijkerland, voorstelnummer 2018 – RAAD – 00052). Daarbij is ook gevraagd om de kosten hiervan op de lange termijn inzichtelijk te maken. Met andere woorden: wat kunnen we doen om de bespeelbaarheid van de velden te verbeteren en wat zijn daarvan de financiële consequenties.

In de afgelopen periode is het meerjarenprogramma onderhoud sportvelden opgesteld en zijn de vervangingsinvesteringen die de komende jaren op het programma staan, in beeld gebracht. Daarnaast is, naar aanleiding van de motie, de afgelopen periode gesproken met de verschillende verenigingen over de huidige situatie en is geïnventariseerd wat er volgens de verenigingen noodzakelijk zou zijn om de bespeelbaarheid te optimaliseren.

Deze drie onderdelen hebben invloed op het vraagstuk: bespeelbaarheid van de velden op de lange termijn. De verschillende opties en maatregelen zijn in één plan van aanpak verwerkt. Om recht te doen aan het verzoek van de gemeenteraad en aan de inbreng van de diverse verenigingen, laten we in het plan van aanpak alle scenario's zien die zijn ingebracht om een zuivere afweging te kunnen maken.

2. Uitgangspunten

Steenwijkerland investeert in sport. Een groot deel van deze investeringen zit in het op orde hebben van de sportaccommodaties.

NOC*NSF - richtlijnen

In Steenwijkerland hanteren we de NOC*NSF - richtlijnen voor accommodaties als basis. Verschillende bonden kennen rekenmodules die inzichtelijk maken hoeveel sportvelden nodig zijn voor: het verzorgen van de trainingen, spelen van de wedstrijden en bijvoorbeeld hoeveel kleedkamers. In sommige gevallen zeggen de richtlijnen ook iets over de kwaliteit van sportvoorzieningen. Naar mate het gebruik van de velden toeneemt, neemt ook de druk toe op de kwaliteit van de sportvelden. In de richtlijnen wordt gewerkt met een aantal uren dat gebruik gemaakt kan worden van de velden. Hierbij kan wel een kanttekening gemaakt worden. Over het algemeen is de normering gebaseerd op het aantal wedstrijdteams. Er wordt dan dus geen rekening gehouden met recreatief gebruik. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan gebruik door scholen of nieuwe activiteiten als walking voetbal of een doordeweekse lokale competitie tussen clubs waar de bond geen bemoeienis mee heeft.

Controle en onderhoud grasvelden

De grasvelden worden jaarlijks gecontroleerd op bespeelbaarheid, bemonsterd op mestbehoefte en één keer in de zes jaar wordt de gehele veldopbouw onderzocht. Op basis van het jaarlijkse onderzoek worden de uit te voeren onderhoudsmaatregelen en de mestbehoefte bepaald. In de zomer worden er diverse maatregelen genomen om de toplaag van de velden in goede conditie te houden. Het gaat daarbij om maatregelen als (diep)beluchten, bezanden, dressen, verticuteren, vlakmaken (doelmonden), bemesten en doorzaaien. Na het uitvoeren van deze maatregelen heeft het veld een aantal weken rust nodig onder goede groeiomstandigheden.

Controle en onderhoud kunstgrasvelden

Keuringen van kunstgrasvelden wordt door de sportbonden (bijvoorbeeld KNVB en Atletiekunie) uitgevoerd. Voor kunstgrasvelden ouder dan acht jaar geldt een verplichte keuring. Op basis van deze onafhankelijke keuringen kunnen velden of banen op een gegeven moment afgekeurd worden. Wordt een veld of baan afgekeurd, dan mogen er geen wedstrijden meer op gespeeld worden.

Bij de aanleg van een kunstgrasveld hoort een garantietermijn van acht jaar. Tijdens de garantietermijn voert de aannemer het onderhoud op het betreffende veld uit om geschillen en discussie over het onderhoud en garantie te voorkomen. Na acht jaar vervalt deze onderhoudsverplichting voor de aannemer. De kosten voor het onderhoud van de kunstgrasvelden komt dan ten laste van het onderhoudsbudget sportveldenbeheer.

Financiële positie Steenwijkerland

De gemeente Steenwijkerland wil een gezond huishoudboekje, maar heeft ook ambities. Dit betekent een goede balans tussen de inkomsten en uitgaven aan de ene kant en plannen en ambities aan de andere kant. Om deze balans goed te houden vindt op dit moment een financiële herprioritering plaats. Er moeten keuzes tegen elkaar afgewogen worden, waarbij we ook kijken naar de consequenties voor de langere termijn. Ook als het gaat om het maken van keuzes ten aanzien van dit plan van aanpak met maatregelen over de bespeelbaarheid van de sportvelden, speelt deze herprioritering een rol.

3. Hoe staan we er voor

De afgelopen jaren heeft de gemeente Steenwijkerland fors geïnvesteerd in het verbeteren van de velden, en het op orde brengen van kleedkamers en overige sportgerelateerde ruimten.

3.1 Regulier beheer en onderhoud

Voor het onderhoud van de sportvelden is een meerjarenprogramma onderhoud sportvelden opgesteld. Als basis hiervoor gelden de richtlijnen van NOC*NSF, de afspraken die zijn vastgelegd in het Gebruiks- en onderhoudsreglement buitensportaccommodaties en de door sportbonden opgestelde normeringen (KNVB, KNHB, Atletiekunie.).

Voor het opstellen van het meerjaren beheerplan heeft een extern bureau de kwaliteit van de sportvelden in beeld gebracht. Hiervoor hebben ze gebruik gemaakt van

- a) de rapportages van de beoordelingen van alle natuurgras velden over 3 jaar (2015 t/m 2017), opgesteld door Lumbricus
- b) een quickscan uitgevoerd door de gemeente Steenwijkerland in mei 2018

In mei 2018 scoorden 7 velden matig, 25 voldoende en 16 goed. De beoordeling van de velden is als bijlage bijgevoegd. Naar aanleiding van deze beoordelingen zijn een aantal maatregelen ingepland en uitgevoerd. We voeren gedifferentieerd onderhoud uit op de velden. Dat betekent dat we vanuit het jaarlijks onderhoudsprogramma extra inzet kunnen plegen juist op die velden waar dat nodig is.

3.2 Waterhuishouding is verbeterd

In 2017 is de waterhuishouding van de velden aangepakt door de drainage te verbeteren of te vervangen, daardoor zijn de velden nu beter bestand tegen extreme regenval. We constateren dat de investering in de vervanging van de drainage zijn vruchten heeft afgeworpen.

3.3 Beregeningsinstallaties

Na het uitvoeren van het zomeronderhoud hebben sportvelden een aantal weken rust nodig onder goede groeiomstandigheden. Normaal gesproken zijn de groeiomstandigheden in de zomer goed. In 2018 werden we verrast door extreme droogte. We waren daar op een aantal locaties niet op voorbereid. De velden in Willemsoord veranderden in een savanne vanwege het ontbreken van een beregeningsinstallatie terwijl de velden van VV Steenwijk de hele zomer mooi groen bleven dankzij de aanwezige beregeningsmogelijkheden. In de periode van droogte zijn op een aantal complexen wel beregeningsbronnen geslagen. Er zijn echter nog niet op alle complexen (voldoende) beregeningsinstallaties (slangen, sproeiers) aanwezig. Het is niet uitgesloten dat er in de komende jaren opnieuw een periode van droogte optreedt.

3.4 Renovatie bestaande kunstgrasvelden en kunststofbaan

De toplagen van de kunstgrasvelden en de kunststofbaan op de sportparken Parrallelweg (voetbal), Monnikenmolen (voetbal) en Nieuwe Gagels (atletiek en hockey) zijn vanaf 2021 technisch verouderd. Deze velden zijn 12 jaar geleden aangelegd en zijn in de periode vanaf 2021 tot en met 2025 toe aan vervanging. Dit vraagt een financiële reservering. Daar is nog geen rekening mee gehouden in het meerjarenprogramma en in de Begroting 2019-2022. In de systematiek van de gemeente Steenwijkerland is het geen automatisme dat na afloop van de afschrijvingstermijn opnieuw het geld beschikbaar is voor dezelfde investering (in dit geval het vernieuwen van kunstgrasvelden en kunststofbaan). De gepresenteerde vervangingsjaren zijn op basis van de huidige conditie van de velden ingeschat. De werkelijke restlevensduur is afhankelijk van de gebruiksintensiteit van de velden en het gevoerde onderhoud. Het kan zijn dat de vervanging eerder of later moet worden uitgevoerd, waarbij de onzekerheid verder in de tijd (na 2022) toeneemt.

3.5 Uitkomsten van gesprekken met de verenigingen

Minimaal 1 keer per jaar is er overleg met de besturen van de gebruikers van de sportcomplexen over de sportvelden. Daarnaast is er ook veel afstemming tussendoor over uit te voeren werkzaamheden door verenigingen zelf en de gemeente. Deze afstemming blijft belangrijk. Naar aanleiding van de motie zijn met de verschillende sportverenigingen in de afgelopen maanden gesprekken gevoerd over de speelbaarheid van de sportvelden.

In de gevoerde gesprekken geven veel verenigingen aan tevreden te zijn over de kwaliteit van de meeste velden. Uit de gesprekken blijkt dat de velden tegenwoordig (ook na een forse regenbui), over het algemeen beter speelbaar zijn. Verenigingen gaven daarbij wel aan dat het na grote ingrepen aan het veld soms wel een jaar duurde voordat de velden echt hersteld waren. Soms was er sprake van een stapje terug in de kwaliteit van de velden, om daarna twee stappen vooruit te zetten. Bij extreem nat weer of vorst komt het nog steeds voor dat wedstrijden of trainingen worden afgelast, dit is in ons Nederlandse klimaat nauwelijks te voorkomen.

Naar aanleiding van de grote droogte in 2018 en de verwachting dat dit vaker voor zal komen, geven een aantal verenigingen ook aan graag te willen beschikken over een goede beregeningsinstallatie. Hiermee kan sneller actie ondernomen worden wanneer er sprake is van langdurige droogte.

Een drietal verenigingen heeft in de gespreksrondes aangegeven een wens te blijven houden voor kunstgras. Dit heeft enerzijds te maken met de kwaliteit van de velden bij een zwaardere belasting van trainingsvelden, maar ook met nieuwe activiteiten zoals 35+ voetbal.

4. Maatregelen

De raad heeft, zoals eerder aangegeven, het college gevraagd een plan van aanpak op te stellen waarin wordt aangegeven wat er nodig is om de velden het hele jaar door bespeelbaar te houden. De vraag is welk kwaliteitsniveau de gemeente Steenwijkerland wil hanteren. Wat is ons ambitieniveau. Gaan we voor 24 uur per dag, 365 dagen per jaar bespeelbaar hebben van de velden, of is het niet erg als er een keer een wedstrijd afgelast wordt.

Aan de verschillende wensen en ambities hangen verschillende prijskaartjes. De verschillende maatregelen en financiële consequenties maken we hieronder inzichtelijk aan de hand van drie niveaus: basis, basis + en hoog.

Afhankelijk van het ambitieniveau en de integrale afweging van de financiële consequenties binnen de gemeentebegroting kunnen keuzes gemaakt worden. Echter is er wel sprake van een opbouw in die keuzes. Kiezen voor een hoog ambitieniveau kan niet zonder dat je de basis van beheer en onderhoud op orde hebt. Heb je deze basis namelijk niet op orde, dan gaat dit uiteindelijk als nog ten koste van de bespeelbaarheid van de velden in de breedte van je sportvoorzieningen.

Daarmee zijn er drie keuzes:

1. Kiezen voor maatregelen in pakket 1 (basis)
2. Kiezen voor maatregelen in pakket 1 en 2 (basis en basis +)
3. Kiezen voor maatregelen in pakket 1,2 en 3 (basisniveau en basis + en hoog)

4.1 Niveau basis

4.1.1. Jaarlijks budget beheer en onderhoud (verhoging budget € 51.000,00)

Om de komende jaren het benodigde onderhoud van de sportvelden uit te kunnen voeren, stellen we voor het sportveldenonderhoud te verhogen van € 314.000 naar € 365.000 per jaar.

Waarom noodzakelijk

- toename in aantal velden (2 velden)
- kosten voor onderhoud kunstgrasvelden komen met ingang van 2019 ten laste van regulier onderhoudsbudget
- uitvoering van structurele extra maatregelen in verband met de klimatologische veranderingen

Consequenties wanneer het budget niet verhoogd wordt

- lager onderhoudsniveau en daarmee lagere kwaliteit van de sportvelden in Steenwijkerland

4.1.2. Vervangingsvesteringen kunstgras (opnemen van bedragen in de meerjarenbegroting voor vervanging)

Voor vervangingsinvesteringen van het kunstgras stellen we voor om de volgende bedragen op te nemen in de meerjarenbegroting:

2021: € 595.000,00, 2022: € 290.000,00, 2023: € 550.000,00, 2024: € 230.000,00 of € 325.000,00 (afhankelijk van keuze voor type veld), 2025: € 125.000,00.

De gepresenteerde vervangingsjaren zijn op basis van de huidige conditie van de velden ingeschat. De werkelijke restlevensduur is afhankelijk van de gebruiksintensiteit van de velden en het gevoerde onderhoud. Het kan zijn dat de vervanging eerder of later moet worden uitgevoerd waarbij de onzekerheid verder in de tijd (na 2022) toeneemt.

Meerjarenvervangingsprogramma kunstgrasvelden			vervangingsjaar						
accommodatie	veldnr	renovatie type	Rubber infill	TPE infill	TPE infill		zand	semi-water	zand
			2021	2021	2022	2023	2024	2024	2025
Sportpark " Parallelweg" Steenwijk	1	Toplaagrenovatie	€ 195.000,00						
Sportpark " Parallelweg" Steenwijk	2	Toplaagrenovatie	€ 195.000,00						
Sportpark " Parallelweg" Steenwijk	1	Toplaagrenovatie		€ 290.000,00					
Sportpark " Parallelweg" Steenwijk	2	Toplaagrenovatie		€ 290.000,00					
Sportpark " Monnikenmolen" Sint Jansklooster	2	Toplaagrenovatie			€ 290.000,00				
Sportpark " De Nieuwe Gagels" atletiekbaan Steenwijk		opnieuw belijnen	€ 15.000,00	€ 15.000,00					
Sportpark " De Nieuwe Gagels" atletiekbaan Steenwijk		toplaagrenovatie				€ 550.000,00			
Sportpark " De Nieuwe Gagels" Hockey Steenwijk	1	Renovatie incl.opbouw					€ 230.000,00		
Sportpark " De Nieuwe Gagels" Hockey Steenwijk	1	Renovatie incl.opbouw						€ 325.000,00	
Sportpark " De Nieuwe Gagels" Hockey Steenwijk	2	Toplaagrenovatie							€ 125.000,00
			€ 405.000,00	€ 595.000,00	€ 290.000,00	€ 550.000,00	€ 230.000,00	€ 325.000,00	€ 125.000,00

Voorstel keuze infill velden en type veld

De kosten voor het vervangen van de top laag van een kunstgras voetbalveld kunnen verschillen. De gekozen infill (materiaal tussen de kunststofvezel) is bepalend voor de vervangingskosten. De infill op basis van rubbergranulaat is de afgelopen jaren in opspraak geweest. Het RIVM heeft daarom onderzoek verricht naar de mogelijke schadelijke gevolgen van rubbergranulaat voor de volksgezondheid. Uit dit onderzoek is gebleken dat rubbergranulaat geen nadelige gevolgen heeft op de volksgezondheid en zonder risico bespeeld kan worden, wel kan rubbergranulaat schade aan het ecosysteem veroorzaken. Er zijn alternatieven voor rubbergranulaat, de zogenaamde TPE infill op basis van kunststof. Gebruik van TPE infill brengt een kostenstijging van € 95.000,- per veld met zich mee. Het gaat hierbij om de twee velden op sportpark de Parallelweg. Voor het jaar 2021 worden er daarom twee kolommen weergegeven waarin de kosten voor beide infillmaterialen worden weergegeven. Het veld op sportpark de Monnikenmolen heeft al een TPE infill omdat dit veld in een waterwinningsgebied ligt waardoor toepassing van TPE verplicht is. Op de atletiekbaan wordt geen infill gebruikt.

Om elke vorm van discussie uit te sluiten en het milieu niet onnodig te belasten stellen we voor de TPE infill toe te passen. Voor de hockeyvelden moet de keuze voor het type veld te zijner tijd nog gemaakt worden.

Consequenties wanneer budget niet beschikbaar wordt gesteld

- Een versleten mat leidt uiteindelijk tot afkeuring van de velden waardoor er geen wedstrijden meer op gespeeld mogen worden. Wanneer dit gebeurt betekent dit:
 - onvoldoende capaciteit voor trainingen en wedstrijden op de Sportparken Parallelweg en Monnikenmolen
 - niet meer kunnen beoefenen van hockey en atletiek in de gemeente Steenwijkerland

4.2 Niveau basis+

Naast de maatregelen van het eerste niveau zijn er nog een aantal aanvullende maatregelen mogelijk waarmee we verwachten de speelbaarheid van de sportvelden te vergroten. Bij deze maatregelen houden we nog steeds vast aan de keuze van ons beleid dat we de kaders van NOC*NSF als richtlijn hanteren.

4.2.1. Ieder complex een beregeningsinstallatie (eenmalig extra budget € 65.000,00)

Aanschaf van (extra) beregeningsinstallaties voor SV Blokzijl, VV Scheerwolde en VV Willemsoord, Oranje Zwart, Samen één, VENO, en Noveas en aanpassing van de drukleiding bij VHK.

Door op alle sportcomplexen met natuurgrasvelden, een beregeningsinstallatie beschikbaar te hebben, is het in een periode van (extreme) droogte mogelijk om te beregenen. Daardoor kunnen de groeiomstandigheden, na het uitvoeren van het zomeronderhoud, voldoende op peil gehouden worden. Normale natuurlijke omstandigheden (warm vochtig weer) zijn altijd beter dan kunstmatige omstandigheden. Niet sproeien bij lange periode van droogte heeft echter altijd een negatief effect op de conditie van het veld, er moet voldoende groeikracht zijn om te herstellen na het uitvoeren van het onderhoud. Beregenen is dus niet ideaal maar onder te droge omstandigheden noodzakelijk. Sportverenigingen zijn zelf verantwoordelijk voor beregenen van de velden. Bij deze maatregel is het uitgangspunt de beregeningsinstallaties aan te schaffen en vervolgens over te dragen aan de verenigingen. Zij zijn vervolgens zelf verantwoordelijk voor beheer en onderhoud en vervanging van onderdelen.

Consequenties wanneer het budget niet beschikbaar wordt gesteld

- Niet mogelijk voor alle sportverenigingen om bij droogte direct zelf actie te kunnen ondernemen en de velden te beregenen. Niet tijdig beregenen betekent een afname van de speelbaarheid (kwaliteit) het veld en een langere periode van herstel na het onderhoud.

4.2.2. Extra beluchten van een aantal velden (eenmalig extra budget € 3.000,00)

Eenmalig wordt op velden van SV Giethoorn, VV Kuinre, VHK, Olde Veste, Steenwijkerwold en VENO de toplaag extra belucht door middel van schutfrees. Deze maatregel zorgt er voor dat bij regen het regenwater sneller in het veld zakt en via de drainage wordt afgevoerd. Het is een eenmalige investering. Vervolgwerkzaamheden maken onderdeel uit van het regulier beheer en onderhoud.

Consequenties wanneer het budget niet beschikbaar wordt gesteld

- Het niet uitvoeren van deze maatregel betekent dat regenwater minder snel wordt afgevoerd waardoor de velden sneller te nat worden om te spelen.

4.2.3. (Verplaatsen veldverlichting bij VV Willemsoord (extra eenmalig budget € 16.000)

De kosten voor het verplaatsen van de verlichting bij VV Willemsoord bedragen € 16.000,00.

Op dit moment heeft VV Willemsoord alleen veldverlichting op een klein trainingsveld. Door het verplaatsen van veldverlichting van veld 3 naar 2 kan VV Willemsoord de druk op de trainingsvelden verdelen. VV Willemsoord gaat dan zelf op zoek naar alternatieve verlichting voor het trainingsveld. Voor het plaatsen van verlichting dient wel het bestemmingsplan gewijzigd te worden.

Consequenties wanneer het budget niet beschikbaar wordt gesteld

- Voor VV Willemsoord geldt dat zij niet alle trainingen op hun eigen complex kunnen organiseren

4.2.4. Plaatsen van veldverlichting bij VENO (extra eenmalig budget € 31.500)

Kosten voor plaatsen van verlichting bij VENO zijn € 31.500,00 (keuze voor plaatsen ledverlichting).

Door het plaatsen van veldverlichting bij één van de wedstrijdelden kan VENO, ook op doordeweekse avonden wedstrijden inplannen gedurende het hele seizoen. Deze wedstrijden gaan dan niet ten koste van de capaciteit van de trainingsvelden. Voor het plaatsen van verlichting dient wel het bestemmingsplan gewijzigd te worden.

Consequenties wanneer het budget niet beschikbaar wordt gesteld

- Voor VENO geldt dat zij de keuze moeten maken tussen of het inplannen van doordeweekse wedstrijden of het door laten gaan van trainingen.

4.2.5. Aanbrengen/vernieuwen drainage bij SVBS en Steenwijkerwold (eenmalig extra budget € 7.000,00)

Om de kwaliteit van de sportvelden te vergroten is een maatregel de drainage bij SVBS en Steenwijkerwold op veld 5 te vervangen. Bij SVBS is voor veld 1 en 2 het budget nog beschikbaar vanuit het eerdere budget dat beschikbaar is gesteld voor verbetering van de drainage. Destijds is veld 5 van Steenwijkerwold niet meegenomen omdat dit toen nog niet noodzakelijk leek. Voor deze maatregel is daarom extra budget nodig.

Consequenties wanneer het budget niet beschikbaar wordt gesteld

- Het niet uitvoeren van deze maatregel betekent dat regenwater minder snel wordt afgevoerd waardoor de velden sneller te nat worden om te bespelen.

4.2.6. Aanbrengen 1 drainage streng en extra bezanden en beluchten bij veld 2 FC Oldemarkt (eenmalig extra budget € 5.000,00)

De kosten voor het aanbrengen van 1 drainage streng achter het doelgebied aan de westzijde op veld 2 van FC Oldemarkt bedragen € 3.000,00. De maatregel extra bezanden en beluchten zorgt er voor dat bij regen het regenwater sneller in het ondergrond zakt. Het is een eenmalige investering en worden geraamd op € 2.000,-. Vervolgwerkzaamheden maken onderdeel uit van het regulier beheer en onderhoud.

Consequenties wanneer het budget niet beschikbaar wordt gesteld

- Het niet uitvoeren van deze maatregel betekent dat regenwater minder snel wordt afgevoerd waardoor de velden sneller te nat worden om te bespelen.

4.3 Niveau hoog

Op basis van het huidige beleid zijn de scenario's die in dit niveau geschetst worden niet strikt noodzakelijk. Omdat er sprake is van voldoende capaciteit, dan wel doordat de bespeelbaarheid van de sportvelden, met de maatregelen geschetst bij de eerste twee niveaus, een impuls zouden moeten geven voor het vergroten van de bespeelbaarheid van de sportvelden.

4.3.1. Kunstgrastrainingsveld SV Steenwijkerwold en VENO (extra budget € 550.000,00 per veld – besparing kosten beheer onderhoud ten opzichte van natuurgras)

De clubs hebben de vurige en langdurige wens voor een kunstgrasveld om deze zo optimaal mogelijk te gebruiken voor de trainingen en ook ruimte te bieden voor nieuwe activiteiten.

Bij S.V. Steenwijkerwold is de wens voor kunstgras hoofdzakelijk ingegeven door de kwaliteit van de velden. Bij VENO is het een combinatie van kwaliteit van de velden en uitbreiding van trainingscapaciteit van de velden. VENO heeft hiervoor ook een plan geschreven met een toelichting op hun verzoek.

Wanneer de keuze wordt gemaakt om trainingsvelden aan te leggen achten we het wenselijk en verstandig om de trainingsvelden zo aan te leggen dat zij, indien nodig, in de toekomst kunnen worden omgebouwd naar een wedstrijd-trainingsveld.

4.3.2. Kunstgras trainingshoek SVBS '77 (€ 57.600)

Ook SVBS'77 heeft een langdurige wens voor een kunstgrastrainingsveld. Met de huidige natuurgrasvelden is er volgens de normering, ruim voldoende capaciteit. Bij SVBS is de wens voor kunstgras hoofdzakelijk ingegeven door de kwaliteit van de velden.

SVBS heeft nadrukkelijk aangegeven zelf ook een deel te willen investeren in de aanleg en het onderhoud van kunstgras. Hiervoor heeft SVBS een plan geschreven. In dit plan stelt SVBS voor om de kunstgras oefenhoek in eigen beheer aan te leggen. De aanlegkosten bedragen in de berekening van SVBS € 105.379,-. Voor de dekking van deze kosten stelt SVBS de volgende dekking voor:

Reservering voor herstel drainage	€ 5.500
Besparing op de stelpost renovatie van de recente accommodatie	€ 42.352
Eenmalige bijdrage gemeente Steenwijkerland	€ 57.572
Totaal aanleg kosten kunstgras oefenhoek	€ 105.379

In deze berekening zijn geen jaarlijkse kapitaalslasten opgenomen. De vereniging wordt eigenaar van het veld en is daarmee in de toekomst zelf verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het veld. Dit betekent naast het reguliere beheer en onderhoud dat SVBS in de toekomst (over 12 tot 15 jaar) de topaagrenovatie zelf moet financieren.

5. Financieel overzicht bij claims bespeelbaarheid sportvelden (niveau basis, basis+ en hoog)

Niveau	Maatregelen	Extra investering	Verwacht jaar	Jaarlijkse kapitaallasten	Eenmalige kosten	Jaarlijks onderhoud	Vervangingstermijn
Basis	Jaarlijks budget beheer en onderhoud		Jaarlijks	Nvt		€ 51.000	
Basis	Vervanging toplaag kunstgrasvelden Sportpark Parallelweg veld 1	€ 290.000	2021	€ 23.683		Zit in bestaand budget	Onderbouw 30 jaar, toplaag en inrichting 15 jaar
Basis	Vervanging toplaag kunstgrasvelden Sportpark Parallelweg veld 2	€ 290.000	2021	€ 23.683		Zit in bestaand budget	Onderbouw 30 jaar, toplaag en inrichting 15 jaar
Basis	Opnieuw belijnen kunststofbaan atletiek Sportpark de Nieuwe Gagels	€ 15.000	2021		€ 15.000	Zit in bestaand budget	
Basis	Vervanging kunstgrasveld Sportpark Monnikenmolen veld 2	€ 290.000	2022	€ 23.683		Zit in bestaand budget	Onderbouw 30 jaar, toplaag en inrichting 15 jaar
Basis	Vervanging kunststofbaan atletiek Sportpark de Nieuwe Gagels	€ 550.000	2023	€ 30.250		Zit in bestaand budget	25 jaar
Basis	Vervanging kunstgrasveld hockey Sportpark de Nieuwe Gagels veld 1	€ 230.000/ € 325.000 ¹	2024	€ 18.783		Zit in bestaand budget	
Basis	Vervanging kunstgrasveld hockey Sportpark de Nieuwe Gagels veld 2	€ 125.000	2025	€ 10.208		Zit in bestaand budget	
	Totaal	€ 1.790.000/ 1.885.000 ²				€ 51.000 extra	
Niveau	Maatregelen						
Basis +	Beregeningsinstallaties sportvelden	€ 65.000 ³	2020		€ 65.000	n.v.t.	
Basis +	Verplaatsen veldverlichting Willemsoord	€ 16.000	2020		€ 16.000	Zit in bestaand budget	
Basis +	Plaatsen veldverlichting VENO	€ 31.500	2020	€ 2.048		Zit in bestaand budget	20 jaar
Basis +	Extra beluchting velden	€ 3.000	2019		€ 3.000	n.v.t.	
Basis +	Aanbrengen drainage (Steenwijkerwold)	€ 7.000	2020		€ 7.000	n.v.t.	
Basis +	Aanbrengen drainage en beluchten en bezanden (FC Oldemarkt)	€ 5.000	2020		€ 5.000	n.v.t.	
	Totaal	€ 127.500				€ 0 extra	
Niveau	Maatregelen						
Hoog	Kunstgras trainingsveld Steenwijkerwold	€ 550.000	2020	€ 37.917		Zie toelichting 5.1	Onderbouw 30 jaar, toplaag en inrichting 15 jaar
Hoog	Kunstgras trainingsveld VENO	€ 550.000	2020	€ 37.917		Zie toelichting 5.1	Onderbouw 30 jaar, toplaag en inrichting 15 jaar
Hoog	Kunstgrasveld SVBS Belt Schutsloot	€ 57.600	2020		€ 57.600	Zie toelichting 5.1	Onderbouw 30 jaar, toplaag en inrichting 15 jaar
	Totaal	€ 1.157.600				Zie toelichting 5.1	

¹ Afhankelijk van keuze voor type hockeyveld
² Afhankelijk van keuze voor type hockeyveld
³ Dit is bij overdracht van de beregeningsinstallaties. Wanneer dit niet overgedragen wordt gelden kapitaallasten

5.1 Toelichting financieel overzicht

Wanneer de keuze wordt gemaakt voor optie 3 betekent dit dat een aantal maatregelen uit het basis+ niveau komt te vervallen. Daarnaast vindt er jaarlijks een besparing op in het regulier beheer en onderhoud.

De posten die komen te vervallen zijn:

- plaatsen veldverlichting VENO (besparing € 31.500,00)
- extra beluchten velden VENO, Steenwijkerwold (besparing € 1.000,00)
- aanbrengen drainage Steenwijkerwold (besparing € 7.000,00)

Kosten kunstgras ten opzichte van natuurgras

Het ombouwen van een natuurgrasveld naar kunstgras heeft financiële consequenties. Voor een deel hebben deze consequenties een positief effect en voor een deel een negatief effect.

- **Beheer en onderhoud**

De eerste acht jaar zit het onderhoud van kunstgrasvelden in de overeenkomst met de aannemer. Na acht jaar komen deze kosten ten laste van het budget voor beheer en onderhoud. Deze kosten bedragen € 4.250,00 per jaar/per veld.

De kosten voor beheer en onderhoud van een natuurgrasveld bedragen € 9.000,00 per jaar.

Dit betekent over 15 jaar een maximale⁴ besparing van $8 * € 9.000,00 + 7 * € 4.750,00^5 = € 105.250,00$

- **Vervangingsinvestering**

Voor kunstgras geldt dat er een levensduur van circa 15 jaar geldt voor de topklaag en inrichting en circa 30 jaar voor de onderbouw. Dit betekent dat de topklaag en onderbouw na de genoemde periodes vervangen moet worden. Deze investeringen zitten niet in het onderhoudsbudget. Hiervoor moet dan opnieuw geld vrij worden gemaakt.

Voor natuurgras geldt dat het noodzakelijk groot onderhoud onderdeel uit maakt van het budget voor jaarlijks onderhoud. Hiervoor hoeft na de afschrijvingstermijn van 15 jaar in principe niet opnieuw geld te worden vrijgemaakt.

⁴ We spreken van een maximale besparing omdat het beheer en onderhoud in één totaalpakket aanbesteed wordt. Het kan dus zijn dat niet de volledige € 9.000,00 te bespaard wordt wanneer 1 veld uit dit pakket gehaald wordt.

⁵ Verschil tussen jaarlijks onderhoud natuurgrasveld en kunstgrasveld: € 9.000,00 – 4.250,00 = € 4.750,00

Bijlage 1 Overzicht beoordeling velden

Sportpark	Veldnummer	Beoordeling 2018
Belt Schutsloot (SVBS)	Veld 1	Matig
	Veld 2	Matig
Blankenham (VV Blankenham)	Veld 1	Goed
De Uiterdijken (SV Blokzijl)	Veld 1	Voldoende
	Veld 2	Voldoende
	Veld 3	Goed
Kerkweg (Samen één, Giethoorn)	Veld 1	Goed
	Veld 2	Voldoende
	Veld 3	Goed
	Korfbal veld 1	Goed
Kuinre (VV Kuinre)	Veld 1	Matig
	Veld 2	Voldoende
Oldemarkt (FC Oldemarkt)	Veld 1	Voldoende
	Veld 2	Voldoende
	Veld 3	Voldoende
Scheerwolde (VV Scheerwolde)	Veld 1	Goed
	Veld 2	Voldoende
Monnikenmolen (VHK, Sint Jansklooster)	Veld 1	Goed
	Veld 3	Voldoende
	Veld 4	Matig
De Nieuwe Gagels (VV Steenwijk, Noveas, Start '78 en MHC Steenwijk)	Veld 1	Matig
	Veld 2	Voldoende
	Veld 3	Voldoende
	Veld 4	Voldoende
	Korfbalveld 1	Voldoende
	Hockeyvelden	Voldoende
	Atletiekbaan baan & middenterrein	Voldoende
Parallelweg (Olde Veste en Steenwijkerboys)	Veld 3	Voldoende
	Veld 4	Voldoende
	Veld 5	Goed
	Veld 6	Matig
	Veld 7	Voldoende
	Veld 9	Voldoende

Steenwijkerwold (SV Steenwijkerwold)	Veld 1	Goed
	Veld 3	Goed
	Veld 4	Goed
	Veld 5	Voldoende
	Veld 6	Matig
De Benten (VENO, Vollenhove)	Veld 1	Voldoende
	Veld 2	Goed
	Veld 3	Voldoende
	Veld 4	Voldoende
De Bovenboer (Oranje Zwart Wanneperveen)	Veld 1	Goed
	Veld 2	Voldoende
	Veld 3	Goed
De Boschkamp (VV Willemsoord)	Veld 1	Goed
	Veld 2	Goed
	Veld 3	Voldoende